

Et budskab, som har været centralt og også er nævnt af flere ordførere, er: Hvor forankrer vi det nordiske samarbejde? Jeg anerkender, at der er en tradition for at se ministrene som den ene del og parlamentarikerne som den anden del. Men ministrene er normalt også parlamentarikere, og jeg er meget enig i de betragtninger, der er givet udtryk for, nemlig at det er vigtigt, at vi fastholder forankringen, både på det parlamentariske og det folkelige område.

Til allersidst: Nærområdestrategien er også til debat, og jeg fornemmer, at der er opbakning også til den og en åbenhed over for, at vi prøver at prioritere nærområdestrategien i de kommende år med en lidt anden vægt, nemlig i retning af at betragte de baltiske lande – der jo har været en meget central målgruppe for vores nærområdestrategi – som ligeværdige partnere. Vi ser for os, at de baltiske lande bliver medlemmer af det europæiske samarbejde, og at vi sammen med de baltiske lande lægger stor vægt på at få et godt og tillidsvækkende samarbejde med Rusland, især i de områder, som ligger op til Østersøen.

Jeg tror, det bliver en spændende og en god session, og jeg vil gerne sige, at bortset fra fru Aase D. Madsens indlæg, som jeg synes var lidt afstandtagende til nogle af de ting, vi beskæftiger os med i det nordiske samarbejde – for nu at sige det lidt diskret og ikke yppe kiv – er jeg glad for indlæggene. Jeg kunne ikke lade være med at tænke på, da jeg hørte fru Aase D. Madsens indlæg, især indledningen om den kriminelle lavalder, at da min klasse gik op til realeksamen, øvede vi os på at svare på alle spørgsmål i geografi på en sådan måde, at vi kom til at tale om Ruhrdistriktet, for det havde vi gjort os til eksperter i. Ligeegyldigt hvilke spørgsmål, der blev stillet, ville vi kunne dreje dem derhen, at vi kom til at tale om Ruhrdistriktet. Det var bare en association, jeg fik.

Så spurgte fru Aase D. Madsen, hvad fremmedfjendtlighed er for noget. Jeg vil gerne sige meget enkelt, at det er fjendtlighed over for fremmede, fordi de er fremmede, og det er altså et prioriteret emneområde, som de nordiske parlamentarikere og ministre beskæftiger sig med, fordi vi ikke bryder os om det begreb. Det var sådan set de mere kritiske ordførerbemærkninger, som jeg ikke kunne bare mig for lige at kommentere ganske stiltfærdigt.

Jeg vil i øvrigt kvittere for et godt samarbejde og glæder mig til, at vi ministre og parlamenta-

rikere mødes til en god session i Island. Jeg er sikker på, at vi har masser at tale om.

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg er glad for at få lejlighed til at understrege en ting, som i virkeligheden er en selvfølgelighed, men som jeg også burde have nævnt i mit indlæg, nemlig spørgsmålet om basis for det nordiske samarbejde på uddannelses-, arbejdsmarkeds- og skatteområdet.

Jeg synes, det er rigtigt, når Kristeligt Folkepartis ordfører, hr. Jann Sjusen, siger, at man en gang imellem næsten kan undre sig over, at vi har haft et samarbejde i de nordiske lande gennem så mange år, uden at vi har løst problemerne på disse områder i tilstrækkelig stort omfang. Øresundsredegørelsen viste jo, at der ville være omkring 50 problemfelter mellem Danmark og Sverige, når man åbnede broen, og af dem kunne man løse de 25; men de 25 andre kunne man ikke gøre noget ved.

Jeg synes, det kunne være en overvejelse værd for samarbejdsministeren: Prøv engang at få fat i en tættekam og gå de basisområder igennem og se, hvad det egentlig er, der udestår. Hvordan kan det være, at der er de hindringer for etablering af virksomheder? Hvordan kan det være, at en uddannelse ikke godkendes på den anden side af grænsen? Hvordan kan det være..? og sådan kunne man nævne 27 andre spørgsmål. Er der dog ikke nogle af de ting, man med fordel kunne kigge på og få løst? Det er rigtigt, at det er vores basis, men det er helt klart også et vigtigt fundament for det, som jeg også synes bliver kolossalt vigtigt i de kommende år, nemlig samarbejdet med nærområderne.

Det, vi har oplevet i Østersøregionen, er fantastisk spændende og utrolig nærværende og konkret. The Baltic Electricity Ring er en forudsætning for udfasning af Ignalinaværket, ellers har de ikke nogen erstatningsstrøm, og tilsvarende kan man sige, at et samarbejde om naturgassen også kunne bidrage til det. Alt sammen kunne det bidrage til, at vi brugte Østersøen som et verdenspilprojekt for joint implementation fra Kyotoaftalen. I stedet for at sætte filter nummer 23 på en skorsten i Danmark kunne vi f.eks. sætte det første filter på en skorsten i Kaliningrad og dermed opnå langt større resultater for det samlede miljø, og jeg synes, disse meget konkrete samarbejdsprojekter er kolossalt vigtige for den fremtidige udvikling.